

L'organització política i territorial

Grup Promotor
Santillana

La **Constitució** espanyola del 1978 defineix Espanya com un estat social i democràtic de dret. **Social** perquè l'estat intervé per aconseguir una societat més justa, **democràtic** perquè la ciutadania participa en el govern i **de dret** perquè les lleis regeixen la vida dels espanyols i les espanyoles i les institucions.

Les institucions principals de l'Estat

Les institucions espanyoles principals són:

- **La Corona.** El cap de l'estat és el rei, Felip VI. Espanya és una monarquia parlamentària, perquè els actes del rei han d'estar ratificats pel Govern o el Parlament. Aquesta institució compleix funcions simbòliques, com ara representar Espanya en les relacions internacionals.
- **Les Corts Generals.** Exerceixen el poder legislatiu i estan compostes pel **Congrés dels Diputats** (format pels diputats i les diputades, triats per sufragi universal cada quatre anys) i el **Senat** (format pels senadors i les senadores, designats pels parlaments autonòmics). Tenen com a funcions principals elaborar les lleis, aprovar els pressupostos, controlar l'acció del govern i triar el president o la presidenta del govern.
- **El Govern.** Exerceix el poder executiu i està format per la presidència, la vicepresidència i els ministres i les ministres. Les seves funcions principals són dirigir la política interior i exterior, l'administració civil i militar i la defensa de l'Estat, i governar segons la Constitució i les lleis.
- **Els tribunals i els jutjats.** Exerceixen el poder judicial i estan compostos per la **judicatura** i la **magistratura**, el **Tribunal Suprem** i el **Tribunal Constitucional**. Tenen com a funció fer complir les lleis.

L'organització territorial

Territorialment, Espanya s'organitza en municipis, províncies, comunitats autònomes i ciutats autònomes.

Hi ha més de 8.100 **municipis**, governats pels **ajuntaments**. Les **províncies** són 50 i estan administrades per les **diputacions provincials** o altres corporacions representatives. Les illes tenen una administració pròpia: **capítols insulars** a les Canàries i **consells insulars** a les Balears.

Les **províncies** s'agrupen en 17 **comunitats autònomes** i 2 **ciutats autònomes**. Cadascuna té un **estatut d'autonomia**, que és un document que en recull les competències i les institucions de govern.

A cada comunitat coexisteixen les institucions pròpies i les de l'Estat. Entre aquestes últimes hi ha el **delegat** o la **delegada del govern**, que representa el govern central i coordina l'Administració central i la de la comunitat. També vetlla pel compliment de les lleis estatals i el manteniment de les llibertats públiques i la seguretat ciutadana, i per això dirigeix les forces de seguretat de l'Estat a l'autonomia.